

A Spitzenkandidat-rendszer tündöklése és bukása?

Mint ismeretes, a rátóti csősz egyszer a mezőn egy hamvas úritököt talált. Mivel nem tudta kitalálni, hogy mi lehet, elvitte a faluházára, ahol éppen együtt volt a kupaktanács. Mikor a csősz a tököt letette az asztalra, az előljáró urak is mind elszörnyülködtek, hogy vajon mi lehet az. A végén a bíró is beleszólt: ahogy a formája is mutatja semmi más nem lehet csak tojás. Persze, hogy tojás! Ezt támasztotta alá az a tény is, hogy az öreg csősz elmondása szerint egészen meleg volt, amikor a tarisznyájába tette és egy idegen csikó is bitangolt a határban. Viszont ha csikótojás, akkor már csak azt kellett kitalálni, hogy mitévők legyenek. Ki kell költeni – jött a felvetés. A gond csak az volt, hogy a rátóti lovak nem tojnak, tehát nem is költenek. Így a bírónak az a pazar ötlete támadt, hogy akkor a rátóti tojást költsék ki a rátóti kupaktanács. Így is tettek. Jó példának okáért először a bíró ülte meg a tojást, utána meg a többiek. Bizony még ma is ülne rajta valaki, ha a szomszéd falukban rebesgetni nem kezdték volna, hogy a rátóti kupaktanácsra rázárul a csikótojás. Erre aztán az előljárók zúgolódni kezdtek, hogy ők bizony nem ülik tovább senki lova tojását. A bíró azonban szentül meg volt győződve, hogy a kiscsikó már mozog, míg a többiek inkább a tojásból áradó szagra panaszkodtak. Mindenki a saját igazát védte. Végére is megállapodtak abban, hogy a záptojást kiviszik a határra és onnan egy dombról annak a falunak az irányába gurítják, amelyik a rátóti tanács kiszólásában leginkább serénykedett. A bíró legurította a csikótojást, ami a domb alján belegurult egy galagonyabokorba, amelyből kiugrott egy pici nyúl és elszaladt. A dombon a bíró szomorúan mormogta magában: nem megmondtam, hogy a csikó már mozog? Miért is nem ültük türelemmel még egy-két napig azt az istenadta csikótojást?!

Nehéz nem párhuzamot vonni a többszöri, többnapos „EU top job” kiválasztási folyamat első hivatalos lépcsőjének számító ülések és a csikótojást érintő történet között. Habár az Osztrák–Magyar Monarchia tavaly kerekén száz évvel ezelőtt szűnt meg hivatalosan létezni, a magyar nyelv nemrég mégis egy német eredetű jövevényszóval gazdagodott. A Spitzenkandidat, azaz a csúcstelölt fogalom eredete tehát német – nemcsak etimológiai, hanem alkotmányos berendezkedési szempontból is – és ha nem is a mezőn találták, egy biztos, nem is a Szerződéseken. Kijelenthető, hogy az elgondolás miszerint az európai parlamenti választásokat megnyerő EP politikai formációja adja az Európai Bizottság következő elnökét egy Szerződéseken kívüli elgondolás. Míg a Szerződések valóban előírják azt, hogy az „európai parlamenti választások figyelembevételével” kell az Európai Tanácsnak a Bizottság elnökének személyére javaslatot tennie az Európai Parlamentnek, semmi nem írja elő, hogy ez a jelölt kizárólag az érintett EP-frakcióból kerülhet ki. Vitathatatlan, hogy a lisszaboni szerződés égisze alatt az első bizottsági elnököt, a luxemburgi Jean-Claude Junckert a Spitzenkandidat elgondolás alapján választották meg. Úgy néz ki, hogy a Spitzenkandidat-rendszerből most azonban nem bújt elő egy csúcstelölt bizottsági elnök, hiába bábáskodtak felette többen is. Miután a többszöri, többnapos folyamat már kezdett felettébb kínossá válni – mégiscsak az egész Európai Unió összes vezetője több napon keresztül egy épületben ücsörgött Brüsszelben

a Schuman téren – legurult az a bizonyos tojás a dombról. Hogy egészen pontosan mi ugrott ki belőle azt még nehéz megjósolni. Egy biztos, az Európai Parlament, ha szűken is, de már áldását adta rá. És ez már történelem, a többi viszont a jövő, amely feldolgozásából az *Európai Tükör* is ki fogja venni a részét.

Kecsmár Krisztián
főszerkesztő

